De saturatiemeter in de huisartspraktijk: een hulpmiddel of een overbodige tool?

Haio: VANDEN BERGHE Sarah , U.G.
Promotor: AVONTS Dirk
Praktijkopleider: LINSKENS Els

Context: De saturatiemeter wordt de laatste jaren beschikbaar gesteld binnen de eerstelijnszorg. Er is echter weinig gekend over het gebruik ervan in de huisartspraktijk en voor welke pathologie?n deze dan gebruikt kan worden.

Onderzoeksvraag: Welke plaats heeft de zuurstofsaturatiemeter als bijkomend hulpmiddel in de huisartspraktijk? Dit wordt onderzocht in kader van COPD, astma en pneumonie. Deel 1 is een literatuuronderzoek naar het gebruik van de saturatiemeter in de huisartspraktijk. Deel 2 is een bevraging van huisartsen naar hun gebruik van de saturatiemeter.

Methode: : De databanken die werden geraadpleegd voor het literatuuronderzoek waren Pubmed, Cohcrane Library en ISI: Web of Science. Er werd gezocht naar artikels die het gebruik van de saturatiemeter in de eerste lijn onderzochten. Indien er te weinig literatuur uit de eerste lijn werd gevonden, werden artikels uit de tweede lijn geraadpleegd. Voor de bevraging van de huisartsen werd een online vragenlijst opgesteld. Deze werd verdeeld onder de 256 huisartsen uit het wachtgebied van Brugge en omstreken.

Resultaten: Wat betreft COPD heeft de saturatiemeter geen plaats in de diagnose. Het gebruik bij de opvolging van de stabiele vorm is onduidelijk maar de saturatiemeter kan geen onderscheid maken tussen ernstig en niet-ernstige COPD. De saturatiemeter zou nuttig zijn bij het opstarten en de opvolging van langdurige zuurstoftherapie. Voor astma is de saturatiemeter nuttig bij een exacerbatie, maar kan het de piekstroommeter niet vervangen bij de diagnose. Voor een pneumonie kan een saturatiemeter ≤ 92% wijzen op een ernstig verloop, maar een goede saturatie sluit geen ernstig verloop uit. Van de 256 gecontacteerde huisartsen vulden 50 huisartsen de vragenlijst in. Er waren 37 deelnemers in het bezit van een saturatiemeter, waarvan er 30 de saturatiemeter minstens wekelijks gebruikten. Naast COPD en astma werden hartfalen, hyperventilatie, pneumonie en dyspnoe als voornaamste indicaties opgegeven. Het ideë dat de huisartsen hadden over het gebruik van de saturatiemeter bij astma en COPD kwam grotendeels overeen met het literatuuronderzoek. Enkel bij de diagnose van COPD waren 21 van de 49 huisartsen van mening dat de saturatiemeter nuttig zou kunnen zijn, waar de saturatiemeter volgens de literatuur geen plaats heeft.

Conclusie: De saturatiemeter kan een nuttige aanvulling zijn in de huisartspraktijk bij patiënten met COPD of astma. Vooral bij het inschatten van de ernst van COPD exacerbaties, astma exacerbaties en pneumonie is de saturatiemeter nuttig. Ook bij het opstarten en opvolgen van langdurige zuurstoftherapie bij COPD patiënten kan de saturatiemeter een meerwaarde betekenen. Het ideë dat huisartsen hebben over het gebruik van de saturatiemeter bij COPD en astma komt in grote lijnen overeen met de literatuur. Enkel bij de diagnose van COPD heeft de saturatiemeter geen plaats, waar toch een groot deel van de huisartsen meent van wel.